

VALENTINA DYTRYCHOVÁ : OBRAZ ISLÁMU PODLE DANTE ALIGHIERI A JEHO BOŽSKÉ KOMEDIE

(Oponentský posudek předložené bakalářské práce)

Téma Dantova strhujícího obrazu světa, vlastní doby, imaginací i obecných lidských perspektiv, bylo zpracováváno již mnohokrát. Autoři k němu přistupovali s různými hodnotovými představami a záměry. Jediné, konečné slovo nebylo a vlastně nikdy nebude vysloveno. Dante nám i po více než 700 letech stále má co říci, čím nás znepokojit a jakým směrem, ba vícerymi směry, varovat, inspirovat a vést. V tomto smyslu by si volba tématu posuzované bakalářské práce zasloužila přivítat. Bohužel předložený text vzbuzuje spíše rozpaky a vlastně zklamání. Mohl by, po mém soudu, sloužit jako podklad k seminární diskusi v prvním, snad ještě i druhém roce studia, ale jako bakalářská práce neobstojí. Svě kritické výtky shrnu do několika okruhů. Připouštím zároveň, že jako posuzovatel nejsem a nedokážu být zcela nezaújatý: patřím totiž už od studentských let k těm, jež Dante nesmazatelně natrvalo okouznil a neponechává v klidu.

Má první a hlavní výtka práci Dytrychové je přílišná závislost na jediném sekundárním zdroji, jehož přístupy a hodnocení – mimochodem výborné a zajímavé – v rozředěné podobě přejímá a jako svůj text méně vytříbenou dikcí reprodukuje. Jde o magisterskou práci Zuzany Kolečkové *Dante a islám*, obhájenou v Brně v létě 2018. Kolečková ji začala psát po studiích v Pise a dokázala výborně propojit italský vzdělanecký dantovský étos a erudici s naší vědeckou tradicí. Naše autorka z této práce přejímá téměř všechna svá témata a hodnotící pohledy, nanejvýše mění jejich umístění v celku studie (např. u periodizace dosavadního bádání) a značně redukuje jejich počet i závažnost výpovědi. Z jiných zdrojů čerpá jen velmi málo. V celé předkládané práci jsem nezaznamenal ani jedinou novou myšlenku nebo neotřelý podnět.

Nepříznivě na čtenáře zapůsobí, že si autorka pro hojně se vyskytující zmínky o Dantovi ne zvolila jedinou podobu ohýbání jeho jména; obecně nejvhodnější a nejčastější je dnes podle vzoru *pán*, tedy *Danta, Dantovi, Dantův* aj. Méně časté a vhodné jsou tvary ohýbané podle zájmena *ten*: *Danteho* apod. Autorka v jediné práci různé formy nesystematicky míchá. Nepěkně zní i titul práce *Obraz islámu podle Dante Alighieri ..* a kapitoly 1.1. *Danteho inspirace* nebo na str. 32 *o Danteho přístupu*. Drobné překlepy, chyby nebo nedůslednosti v pravopise vlastních jmen a cizích, zvláště arabských slov nalezneme v práci poměrně dost, nebudu je ani vypočítávat. Trapné jsou chyby češtinářské. Časté je nesprávné přivlastňování (s. 31 *Palacios napsal text v jeho rodné španělštině – namísto své*; s. 34 *Muhammad s jeho bratrancem Alím – namísto svým*); chybná i/y: s. 31 *všechny Palacioví kritiky – namísto Palaciovu*; v Závěru s. 38 čteme: *; život a strasti, které ovlivnili !!* Ach! Obecně si lze povzdechnout nad tím, že autorka – na rozdíl od svého pečlivého vzoru Kolečkové – neumísťuje poznámky pod čáru, většinou vůbec u citovaných zdrojů neuvádí číslo stránky ve zmiňované knize, nevyužívá kurzívy, kde by byla na místě a pomáhala porozumění, a vůbec svůj způsob přepisu cizích slov v průběhu práce mění.

Zřetelnou slabinou práce je nedostatečné vyhledání a využití důležitých pramenů. Kromě bohatě – a s nedbalou redukcí – využívané monografie Zuzany Kolečkové recenzovaná práce Valentiny Dytrychové vlastně nezná ani další k tématu důležité české práce. Poukazuji tu zvláště na svou studii *Křesťansko-muslimské diskuse nad Dantovou Božskou komedií* in *Historie, Otázky, Problémy* roč. 6, 2/2014, Praha: FFUK, str. 245-254; byla bez doprovodného materiálu přetištěna v mém sborníku L. Kropáček: *Na cestě k porozumění Orientu a Africe*, Praha: Karolinum, 2018, s. 63-74. Využití bohatých informací a názorové škály z této mé shrnující studie by bývalo recenzované studii značně pomohlo k širšímu a hodnotnějšímu zamýšlení nad zvoleným tématem.

Recenzi nemohu bohužel zakončit jinak než opětovným povzdechem nad špatně využitou příležitostí vyjádřit se kvalifikovaně, na úrovni naší doby a jejich hodnot a aspirací, k významnému dílu evropské středověké vzdělanosti. Doporučuji předloženou práci vrátit k přepracování, pokud její autorka sama

projeví zájem o vyčištění formálních nedostatků a práci ve směru uváděných připomínek prohloubit. Jinak, za současného stavu, myslím, že práci lze přijmout jen s výsledným hodnocením C.

V Praze v září 2023

Prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc.